

Αξιότιμες κυρίες και αξιότιμοι κύριοι,

Οι περιφέρειες και οι πόλεις της ΕΕ έχουν ήδη δεσμευτεί ώστε να συμβάλλουν στην υλοποίηση του Σχεδίου Δράσης για την Κοινωνική Οικονομία (Social Economy Action Plan - SEAP), το οποίο η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δημοσίευσε πριν από το τέλος του έτους. Η γνωμοδότηση που ενέκρινε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή των Περιφερειών (ΕτΠ) υπογραμμίζει ότι είναι απαραίτητο να αξιοποιηθεί πλήρως το δυναμικό των επιχειρήσεων Κοινωνικής Οικονομίας για να διασφαλιστεί η οικονομική ανάκαμψη, να προωθηθεί η συλλογική επιχειρηματικότητα και να δημιουργηθούν θέσεις εργασίας υψηλής ποιότητας μετά την κρίση της COVID -19.

Διάφορες μορφές επιχειρήσεων και οργανισμών κοινωνικής οικονομίας απασχολούν επί του παρόντος 13,6 εκατομμύρια εργαζόμενους, που αντιστοιχεί περίπου στο 6,3% του εργατικού δυναμικού της ΕΕ. Οι κοινωνικές επιχειρήσεις έχουν τοπικές ρίζες και κοινές αξίες, όπως η υπεροχή των ατόμων και ο κοινωνικός σκοπός έναντι του κεφαλαίου, η δημοκρατική διακυβέρνηση και η επανεπένδυση των περισσότερων από τα κέρδη με βιώσιμο τρόπο.

Στην Κρήτη, σύμφωνα με τα στοιχεία της Ένωσης Φορέων Κ.Α.Λ.Ο. Κρήτης, οι κοινωνικές επιχειρήσεις είναι 95 στον αριθμό και αντιπροσωπεύουν περίπου 750 εργαζόμενους/μέλη. Είναι λοιπόν διακριτό ότι υπάρχει μεγάλη δυναμική ανάπτυξης αυτού του εξωστρεφούς, επιχειρηματικού και κοινωνικά καινοτόμου τομέα. Όπως διαφαίνεται από το εθνικό ΕΣΠΑ 2021-2027, όπως αυτό εγκρίθηκε από την Ε.Ε. για την προγραμματική περίοδο 2021-2027, ο Στόχος Πολιτικής 4 σε συνδυασμό με τους υπόλοιπους τέσσερις στόχους πολιτικής, θα αποτελέσουν το εφαλτήριο για την ενδυνάμωση του τρίτου τομέα (κοινωνική οικονομία και επιχειρηματικότητα).

Η στήριξη της κοινωνικής οικονομίας και των φορέων της, αποτελεί μέρος του Πυλώνα των Κοινωνικών Δικαιωμάτων της Ε.Ε. . Επιπλέον, η Κοινωνική Επιχειρηματικότητα, έχει ενταχθεί στον Βιομηχανικό Πυλώνα της Ε.Ε. ως ένα από τα 14 βιομηχανικά οικοσυστήματα, σύμφωνα και με την από το 2020 «ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΣΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ, ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ, Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΑΙ Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ Ενημέρωση της Νέας Βιομηχανικής Στρατηγικής 2020: Η οικοδόμηση μιας ισχυρότερης ενιαίας αγοράς για την ανάκαμψη της Ευρώπης». Κατά συνέπεια και βάσει του εγκεκριμένου σχεδίου για το Εταιρικό Σύμφωνο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΣΠΑ) 2021-2027 (Ιούλιος 2021) η κοινωνική οικονομία και η κοινωνική επιχειρηματικότητα, όπως αυτές ορίζονται από την Ε.Ε. και το εθνικό δίκαιο (Ν.4430/2016) και όπως επίσης αναγράφεται ρητά στην σελ. 23 του εθνικού ΕΣΠΑ 2021-2027: "... Η ανάπτυξη της κοινωνικής οικονομίας και της κοινωνικής επιχειρηματικότητας θα προωθηθεί ως μέρος των ενεργητικών πολιτικών απασχόλησης που θα συμβάλουν στην κοινωνική και οικονομική ένταξη ατόμων και από ευάλωτες ομάδες..." αποτελεί Επιλογή Πολιτικής ΣΠ4 και των κύριων Αναμενόμενων Αποτελεσμάτων για το ΕΤΠΑ και το ΕΚΤ+. Ταυτόχρονα, όπως αναγράφεται και στις σελ. 10-11 του εθνικού ΕΣΠΑ 2021-2027, "...η) η ανάπτυξη της κοινωνικής επιχειρηματικότητας χρειάζεται ώθηση..." ενώ έχουν επιλεγεί για τον ΣΠ4 τα Προγράμματα:

- « Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή»,
- «Ανταγωνιστικότητα»
- «Ψηφιακός Μετασχηματισμός»
- καθώς και τα 13 Περιφερειακά Προγράμματα

Η δράση της ΕΕ για την προώθηση της ανάπτυξης της κοινωνικής οικονομίας είναι ιδιαίτερα σημαντική λόγω της οικονομικής και κοινωνικής κρίσης που προκαλείται από την COVID-19. Οι επιχειρήσεις κοινωνικής οικονομίας είναι επιχειρήσεις που δεν μετεγκατασταθούν ποτέ, καθώς δημιουργούνται στην τοπική περιοχή και ανήκουν σε ανθρώπους που εδρεύουν εκεί και είναι σθεναρά προσηλωμένοι στην οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη του τόπου όπου δραστηριοποιούνται. Στο Σχέδιο Δράσης για την Κοινωνική Οικονομία, εξειδικεύεται ο τρόπος με τον οποίο οι

περιφέρειες πρέπει να συμπεριλάβουν την Κοινωνική Επιχειρηματικότητα και στις στρατηγικές έξυπνης εξειδίκευσής, τους ως βασικό μοχλό οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης.

Η γνωμοδότηση της ΕτΠ επισημαίνει την ανάγκη υποστήριξης, χρηματοδότησης και ενίσχυσης των θεσμικών εκπροσώπων της κοινωνικής οικονομίας σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Στην Κρήτη, ο θεσμικός εκπρόσωπος της Κ.Α.Λ.Ο., βάσει του αρ. 9 του Ν.4430/2016, είναι η Ένωση Φορέων Κ.Α.Λ.Ο. Κρήτης «CretanSCENT». Ενώ η ύπαρξή της και η σύστασή της σας είναι γνωστή, συνεχίζετε να την αποκλείετε από τις δράσεις και τον σχεδιασμό για την επιχειρηματικότητα και την κοινωνική οικονομία. Όπως σας έχουμε κάνει γνωστό, οι κοινωνικές επιχειρήσεις συχνά αντιμετωπίζουν δυσκολίες πρόσβασης σε χρηματοδότηση και λειτουργίας στην αγορά, εν μέρει λόγω της κακής προβολής και κατανόησης των επιχειρηματικών μοντέλων μας, αλλά και των κακών πρακτικών που υιοθετούνται από τις διαχειριστικές αρχές των ευρωπαϊκών κονδυλίων, οι οποίες ανακατευθύνουν και καταργούν δράσεις που απευθύνονται στην ενίσχυση των Κοινωνικών Επιχειρήσεων, παρά τις προβλέψεις των Εθνικών και Περιφερειακών Στρατηγικών Σχεδίων και των υποχρεώσεων των Κρατών Μελών.

Οι περιφέρειες και οι πόλεις καλούνται πλέον από την Επιτροπή να προωθήσουν όχι μόνο δράσεις για την εκπαίδευση και την κατάρτιση των κοινωνικών επιχειρηματιών, αλλά και για την άμεση ενίσχυση της κοινωνικής επιχειρηματικότητας και του ρόλου της στην ανθεκτική και αειφόρο τοπική και περιφερειακή ανάπτυξη, με συγκεκριμένα χρηματοδοτικά εργαλεία.

Η ΕτΠ επιθυμεί επίσης να δει πιο φιλόδοξες πρωτοβουλίες για τη στήριξη του ρόλου των τοπικών και περιφερειακών αρχών στην προώθηση της κοινωνικής οικονομίας.

Τέλος, το Σχέδιο Δράσης για την Κοινωνική Οικονομία έχει χρονοδιάγραμμα πέντε ετών για την εφαρμογή του με κατάλληλους μηχανισμούς παρακολούθησης και υποστήριξης των πολιτικών για την κοινωνική οικονομία. Η Ένωσή μας είναι ο πρώτος θεσμικός φορέας που έχει ήδη αρχίσει τον κοινωνικό διάλογο με κοινωνικούς φορείς και επιχειρήσεις και τον θεσμικό διάλογο με την αρμόδια διεύθυνση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και μέλη αρμοδίων επιτροπών του Ευρωκοινοβουλίου, με σαφές πλαίσιο αναφοράς για την ελληνική πραγματικότητα και την τοπική ανάπτυξη.

Οι περισσότερες Περιφέρειες της Ελλάδας στήριξαν ενεργά την Κοινωνική Επιχειρηματικότητα με την δημοσίευση των προβλεπόμενων από τα ΠΕΠ προσκλήσεων και την συνεργασία τους με τις αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Εργασίας. Η Περιφέρεια Κρήτης, όχι μόνο αγνόησε τις καλές πρακτικές των άλλων Περιφερειών, αλλά εκμηδένισε τους πόρους, ύψους 5εκ. Ευρώ για τις προσκλήσεις που προβλέπονταν τόσο στο ΠΕΠ όσο και αντίστοιχα στην ΠΕΣΚΕ. Ιδιαίτερα για την περίοδο της κρίσης COVID-19, δεν υλοποιήθηκε δράση στήριξης που να περιλαμβάνει τις Κοινωνικές Επιχειρήσεις. Όχι μόνο αυτό, αλλά η Κοινωνική Επιχειρηματικότητα - που σαφώς και ρητά προβλέπεται να στηριχθεί από το Εταιρικό Σύμφωνο Περιφερειακής Ανάπτυξης 2021-2027 (ΣΠ4) – έγινε ο μοναδικός Τομέας επιχειρηματικότητας για τον οποίο οι ενισχύσεις και οι δράσεις είναι αίολες.

Δεδομένων των παραπάνω καθώς και της μέχρι στιγμής μηδενικής στήριξης από την Περιφέρεια Κρήτης, ποιες είναι οι ρητές δεσμεύσεις πως η Περιφέρεια Κρήτης θα μείνει πιστή στους ενωσιακούς, εθνικούς και περιφερειακούς στόχους και θα ενεργοποιήσει συμπληρωματικότητες και συνέργειες μεταξύ των ταμείων και άλλων ενωσιακών χρηματοδοτικών εργαλείων, ώστε να στηριχθούν οι υφιστάμενες κοινωνικές επιχειρήσεις και να ενδυναμωθεί η κοινωνική επιχειρηματικότητα στην Κρήτη τόσο ως μοχλός οικονομικής ανάκαμψης αλλά και ως εργαλείο αντιμετώπισης των εργασιακών προκλήσεων από την COVID-19;

Για την Ένωση Φορέων Κ.Α.Λ.Ο. Κρήτης,

Παπαδάκης Κωνσταντίνος